

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε 19 Σεπτεμβρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος-Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία υποβολής στις 26/7/2025 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1204/28-7-2025 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει στην ... οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Του ... που εδρεύει στη ... οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Της παρεμβαίνουσας ... εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στη ... οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Της παρεμβαίνουσας ... εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στη ... οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η απόφασή του ... με αριθμό πρωτ. ... με θέμα: *«Έγκριση Πρακτικού Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Συμμετοχής και Τεχνικών Προσφορών της επιτροπής διενέργειας & αξιολόγησης του ανοικτού διαγωνισμού άνω των κοινοτικών ορίων μέσω ΕΣΗΔΗΣ για την ...»* κατά το μέρος της που έγιναν δεκτές οι προσφορές των παρεμβαίνουσών.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Με την Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής, με ΑΔΑΜ ... , προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης

Αριθμός απόφασης: 1429/2025

για την «...»εκτιμώμενης αξίας 241.750,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 11/4/2025, καθώς επίσης και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α ... Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση την βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής, και ως καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 23/6/2025 και κατόπιν παράτασης, η 26/5/2025.

2. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνουσες. Με το Πρακτικό ... η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την αποδοχή των τριών (3) υποβληθεισών προσφορών με την εξής βαθμολογία τεχνικών προσφορών: α) ... (προσφεύγουσα): 104,75, β) ... (πρώτη παρεμβαίνουσα): 102,95 και γ) ... (δεύτερη παρεμβαίνουσα): 102,95. Το πρακτικό επικυρώθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιήθηκε στους οικονομικούς φορείς στις 17/7/2025.

3. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (...), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε νόμιμα παράβολο ποσού 1.209,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...), ενώ έχουν τηρηθεί και οι λοιπές προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο.

4. Η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα που συμμετέχει παραδεκτά στον διαγωνισμό, ασκεί την προδικαστική προσφυγή με έννομο συμφέρον προβάλλοντας λόγους απόρριψης των προσφορών των παρεμβαίνουσών.

5. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή στους λοιπούς οικονομικούς φορείς στις 28/7/2025, αλλά απέστειλε έγγραφο απόψεων με αριθμό πρωτ. ... στις 12/8/2025, μετά την πάροδο της αποκλειστικής δεκαπενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 365 παρ. 1 περ. β' ν. 4412/2016 από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής (26/7/2025). Κατά συνέπεια, **οι απόψεις δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη.**

6. Οι παρεμβαίνουσες κατέθεσαν τις παρεμβάσεις τους νόμιμα, εμπρόθεσμα και με έννομο συμφέρον, με αίτημα την απόρριψη της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

7. Η Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει τόσο τους τρίτους, προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και την αναθέτουσα αρχή που υποχρεούται μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τους όρους της (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΣΤΕ 2287/2022 σκ. 15, 1647/2022 σκ. 20, 1440/2022, σκ. 12, 1217/2018, σκ. 5, 2434/2017, σκ. 5, 1086/2015, σκ. 5, 4901/2014, σκ. 8, 2551/2013, 5022/2012, 2635/2009, ΕΑ ΣΤΕ 15/2021, 241/2020, 352/2016, 53/2011, Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 294/2010, 224/2007, 78/2007, 181/2006, 19/2005, 31/2003, 105/2003 και αποφάσεις 7ου Τμ. Ε.Σ 539/2024, 2106/2021 κ.α.) ορίζει τα εξής με τις κρίσιμες για την επίλυση της παρούσας διαφοράς διατάξεις:

«1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης. Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ...

2.2.6. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας απαιτείται να διαθέτουν ... β) ...

2.2.8.1. Στήριξη στην ικανότητα τρίτων. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. ...

2.2.9. Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, με το ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης, με την υπεύθυνη δήλωση της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016. ...

2.2.9.1. Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών. Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα II, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. ... Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με αυτό. ...

2.2.9.2. Αποδεικτικά μέσα. Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5 και 2.2.6, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να διαθέτουν δικαιολογητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. ... Β.4.2 Για την τεκμηρίωση της απαιτούμενης, στην παράγραφο 2.2.6 της παρούσας, εμπειρίας της ... πρέπει να κατατίθενται τα ακόλουθα αποδεικτικά στοιχεία: α. ... β. ... γ. ... δ. ...

2.3.1. Κριτήριο ανάθεσης. Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής...

2.4.3.1. Δικαιολογητικά Συμμετοχής. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το

ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου, β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας Διακήρυξης και γ) Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022, για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, στην οποία θα αναφέρεται ρητά η μη συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου στην εταιρεία που θα συμμετάσχει στην παρούσα σύμβαση, σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Άλλες Δηλώσεις. ...’.

8. Με τον **δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσφορά της πρώτηςπαρεμβαίνουσας ... έπρεπε να απορριφθεί, διότι δεν προαπέδειξε με τις δηλώσεις της στο ΕΕΕΣ την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6.β’ της Διακήρυξης σχετικά με τη διατιθέμενη ... Ειδικότερα, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η παρεμβαίνουσα δήλωσε κατ’ αρχάς στο ΕΕΕΣ της ότι στηρίζεται για την κάλυψη του κριτηρίου αυτού στον τρίτο οικονομικό φορέα ... και στη συνέχεια, ανέφερε στο πεδίο του ΕΕΕΣ σχετικά με τους ... πληροί τους όρους της Διακήρυξης παραπέμποντας σχετικά σε ... Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παρεμβαίνουσα δεν ανέφερε στο ΕΕΕΣ της συγκεκριμένα ... αυτά σύμφωνα με τη Διακήρυξη, ενώ το ίδιο συνέβη και με τον τρίτο οικονομικό φορέα ..., ο οποίος δήλωσε στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ ότι παρέχει στήριξη στην παρεμβαίνουσα για την κάλυψη μέρους της απαιτούμενης ... χωρίς, όμως, να παραθέσει κανένα ειδικότερο στοιχείο για τα ... ώστε να προαποδειχθείποια είναι αυτά και εάν πληρούν τις ειδικότερες απαιτήσεις του άρθρου 2.2.6.β’ της Διακήρυξης σχετικά με τα ... Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παραπάνω παράλειψη δεν αναπληρώνεται από την υποβολή με την προσφορά των ... Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή μη νόμιμα κάλεσε την παρεμβαίνουσα να συμπληρώσει τις πληροφορίες του φακέλου της προσφοράς της ... διότι η αρχική παράλειψή της να παραθέσει τα στοιχεία αυτά στο ΕΕΕΣ κατέστησε την προσφορά της απορριπτέα άνευ ετέρου και δεν μπορούσε να αναπληρωθεί με εφαρμογή του άρθρου 102 ν. 4412/2016.

9. Η πρώτηπαρεμβαίνουσα ... αντιτάσσει στα παραπάνω ότι όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την ... προκύπτουν από τις απαντήσεις της

ίδιας και του τρίτου οικονομικού φορέα, στον οποίο στηρίζεται, στα αντίστοιχα πεδία των ΕΕΕΣ τους σε συνδυασμό με τα αποδεικτικά ... τα οποία προσκόμισε με την προσφορά της και στα οποία παρέπεμπαν τα δύο ΕΕΕΣ. Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι υπέβαλε με την προσφορά ... στους οποίους ανέφερε τα ... από τα οποία προκύπτει ότι καθένα ... που απαιτούνται από τη Διακήρυξη για τον αντίστοιχο ρόλο. Σε κάθε περίπτωση, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κλήθηκε νόμιμα να διευκρινίσει το κατ' αρχήν σύμφωνο με τη Διακήρυξη περιεχόμενο του ΕΕΕΣ της, πράγμα που έκανε, χωρίς να τροποποιήσει την προσφορά της.

10. Σύμφωνα με το προπαρατεθέν άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης, για την παραδεκτή συμμετοχή στον διαγωνισμό, οι οικονομικοί φορείς όφειλαν να πληρούν τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, μεταξύ των οποίων και αυτό της παρ. β' του παραπάνω άρθρου για τη ... που ορίζει η Διακήρυξη, καθένα από τα οποία οφείλει να ... που καθορίζεται λεπτομερώς στο παραπάνω άρθρο. Περαιτέρω, το άρθρο 2.2.9.2 της Διακήρυξης, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 104 παρ. 1 ν. 4412/2016, το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, κρίνονται κατά τη υποβολή της προσφοράς με την υποβολή του ΕΕΕΣ. Συνεπώς, ο οικονομικός φορέας οφείλει να παρέχει, μέσω του εντύπου αυτού που συνιστά, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3.1 της Διακήρυξης το μόνο απαιτούμενο δικαιολογητικό συμμετοχής που αφορά στις προϋποθέσεις συμμετοχής, όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την προαπόδειξη της συνδρομής των κριτηρίων επιλογής, μεταξύ των οποίων το προαναφερθέν κριτήριο του άρθρου 2.2.6.β' της Διακήρυξης σχετικά με τη ... με τα απαιτούμενα, με ποινή την απόρριψη της προσφοράς, προσόντα. Στο πλαίσιο αυτό, η υποχρέωση του οικονομικού φορέα δεν εξαντλείται στη δήλωση στο ΕΕΕΣ ότι διαθέτει τα ... που προσδιορίζονται στον πίνακα του άρθρου 2.2.6.β' της Διακήρυξης (ΔΕΦΑΘ 1307/2023 σκ. 17). Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται, άλλωστε, από το περιεχόμενο του ΕΕΕΣ, τα ερωτήματα του οποίου στο Μέρος IV-Κριτήρια Επιλογής δεν περιορίζονται στην απάντηση ναι ή όχι, αλλά περιέχουν υποερωτήματα για την παράθεση όλων των απαιτούμενων πληροφοριών, όπως: «...».

11. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού, η πρώτη παρεμβαίνουσα ... παρέθεσε στο ΕΕΕΣ της («...») τις

εξής πληροφορίες: « ... Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει το ακόλουθο ... Όσον αφορά το ... που δεν ανήκουν άμεσα στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα, αλλά στον οποιόν τις ικανότητες στηρίζεται ο οικονομικός φορέας, όπως καθορίζεται στο μέρος II, ενότητα Γ, πρέπει να συμπληρώνονται χωριστά έντυπα ΕΕΕΣ. Παρακαλώ περιγράψτε: Η εταιρεία μας ως υποψήφιος οικονομικός φορέας θα παρέχει ... (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 2.2.6 περ. β της Διακήρυξης), όπως αναλυτικά αναφέρεται στην Τεχνική Προσφορά της και σε άλλα συνοδευτικά έντυπα. Ειδικότερα για την πλήρη κάλυψη των απαιτήσεων, η εταιρεία στηρίζεται στην εταιρεία ... (δείτε συναφώς το ΕΕΕΣ της εταιρείας), δανειζόμενη ... Η ... παρουσιάζεται αναλυτικά σε συναφή αρχεία όπου αναφέρονται οι πληροφορίες που απαιτούνται στη Διακήρυξη, ήτοι ενδεικτικά σχέση με τον υποψήφιο ανάδοχο, ιδιότητα-ρόλος, αντικείμενο απασχόλησης στην ..., ποσοστό συμμετοχής ... Τίτλοι σπουδών και επαγγελματικών προσόντων. Οι ακόλουθοι τίτλοι σπουδών και επαγγελματικών προσόντων κατέχονται από: α) τον ίδιο τον ..., και/ή (ανάλογα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στη σχετική προκήρυξη/γνωστοποίηση ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης) β) τα ... στελέχη του: Παρακαλώ περιγράψτε: Η προσφερόμενη ... της εταιρείας μας (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τρίτο) αποτελείται από προσεκτικά ... που πληρούν τους όρους απαιτούμενης ... της Διακήρυξης. Οι απαιτούμενες πληροφορίες παρουσιάζονται αναλυτικά στα σχετικά ... που υποβάλλονται».

12. Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής η αναθέτουσα αρχή κάλεσε, με μήνυμα στο ΕΣΗΔΗΣ με ημερομηνία 10/6/2025, την πρώτη παρεμβαίνουσα ... να παράσχει διευκρινίσεις ως εξής: «... (κεφ. 2.2.6. της διακήρυξης)». Με την απάντησή της με ημερομηνία 30/6/2025 η πρώτη παρεμβαίνουσα παρέπεμψε σχετικά σε δύο πίνακες ... που περιέχονταν στον φάκελο προσφοράς της και προσκόμισε τα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 2.2.9.2.B.4 σχετικά με την ...

13. Με τα δεδομένα αυτά και ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω, η προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας ... **έπρεπε να απορριφθεί, διότι δεν προαπέδειξε, όπως όφειλε, μέσω του ΕΕΕΣ της ίδιας και του τρίτου οικονομικού φορέα, στον οποίο στηρίχθηκε, την συνδρομή του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 2.2.6.β' της Διακήρυξης.** Και τούτο, διότι στα ΕΕΕΣ της

ίδιας και του τρίτου οικονομικού φορέα που δήλωσε ότι θα καλύψει μέρος της ... δεν παρατέθηκαν ... Η δήλωση των πληροφοριών αυτών που συνιστούν το ελάχιστο περιεχόμενο του ΕΕΕΣ, προκειμένου να προαποδεικνύεται η συνδρομή της αντίστοιχης προϋπόθεσης συμμετοχής, δεν μπορεί να υποκατασταθεί από άλλα δικαιολογητικά ή στοιχεία της προσφοράς (πρβλ. ΣτΕ 1954/2023 παρ. 17, ΕΑ ΣτΕ 163/2020σκ. 13, βλ. **ΔΕΦΑΘ1307/2023 σκ. 17**, ...) και, επομένως, είναι απορριπτέοι οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι η σύνθεση της ... και η κάλυψη όλων των απαιτούμενων ... που διέθεταν τα ελάχιστα απαιτούμενα από τη Διακήρυξη ... θα μπορούσε να συναχθεί από τους ... που συνυπέβαλε με την προσφορά της (αρχεία «...pdf» και «...pdf»). Πολύ περισσότερο που στην προκείμενη περίπτωση καμία ασάφεια δεν υφίστατο στα έγγραφα της σύμβασης σχετικά με την επιβαλλόμενη από τον συνδυασμό των προπαρατεθέντων όρων των άρθρων 2.2.6.β', 2.2.9.21 και 2.4.3.1 της Διακήρυξης υποχρέωση των οικονομικών φορέων να προαποδείξουν την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας σχετικά με τη ... μέσω του ΕΕΕΣ. Εξάλλου, το αναρτημένο υπόδειγμα του ΕΕΕΣ στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (αρχείο «ΕΕΕΣ») περιείχε την Ενότητα Γ': Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα του Μέρους IV: Κριτήρια Επιλογής και, ειδικότερα, τα ερωτήματα σχετικά με το ..., ώστε να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία στους οικονομικούς φορείς ότι έπρεπε να παράσχουν τις επίμαχες πληροφορίες μέσω του συγκεκριμένου (μόνου) απαιτούμενου δικαιολογητικού συμμετοχής (πρβλ. ΣτΕ 2325/2023). Η παράλειψη της πρώτης παρεμβαίνουσας και της δανειοπαρόχου της να παραθέσουν τις απαιτούμενες πληροφορίες στα ΕΕΕΣ τους κατέστησε την προσφορά της απορριπτέα άνευ ετέρου (ΔΕΦΑΘ 1307/2023 σκ. 17, 645/2021 σκ. 7). Η παραπάνω παράλειψη δεν μπορούσε να αρθεί μέσω παροχής διευκρινίσεων σύμφωνα με το άρθρο 102 ν. 4412/2016, διότι κάτι τέτοιο θα προϋπέθετε την αντικατάσταση των ΕΕΕΣ, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας (ΔΕΦΑΘ 1307/2023 σκ. 17). Ειδικότερα, όπως έχει κριθεί, είναι επιτρεπτή, μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής η συμπλήρωση ή διευκρίνιση νομίμως κατ' αρχήν υποβληθεισών προσφορών, όχι όμως και η αντικατάσταση δικαιολογητικών συμμετοχής, η υποβολή των οποίων απαιτείτο με ποινή απόρριψης της προσφοράς (βλ. ΣτΕ 1894/2022, 2514/2022, σκ. 22, απόφαση

ΔΕΕ μειζ. της 7.9.2021, C-927/19, Klaipėdosregionoatliekųtvarkymocentras, σκ. 93, με την οποία ερμηνεύεται το ισχύον άρθρο 56 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Κατά συνέπεια, **ο δεύτερος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.**

14. Με τον **τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας ... έπρεπε να απορριφθεί, διότι δεν προαπέδειξε με τις δηλώσεις της στο ΕΕΕΣ την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6.β' της Διακήρυξης σχετικά με τη διατιθέμενη ... Ειδικότερα, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η παρεμβαίνουσα παρέθεσε στο ΕΕΕΣ της μόνο το ..., χωρίς, όμως, να ..., ώστε να προαποδειχθεί ότι αυτά πληρούν τις ειδικότερες απαιτήσεις του παραπάνω άρθρου της Διακήρυξης. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η αναθέτουσα αρχή μη νόμιμα κάλεσε την παρεμβαίνουσα να συμπληρώσει τις πληροφορίες του φακέλου της προσφοράς της με τους ... διότι η αρχική παράλειψή της να παραθέσει τα στοιχεία αυτά στο ΕΕΕΣ κατέστησε την προσφορά της απορριπτέα άνευ ετέρου και δεν μπορούσε να αναπληρωθεί με εφαρμογή του άρθρου 102 ν. 4412/2016.

15. Η παρεμβαίνουσα ... αντιτάσσει στα παραπάνω ότι από την απάντησή της στο ΕΕΕΣ, στην οποία ανέφερε τα ... που απαρτίζουν την ..., προκύπτει ότι καθένα από αυτά κατέχει τους ... που απαιτούνται από τη Διακήρυξη για τον αντίστοιχο ρόλο. Κατά τους ισχυρισμούς, δεν ήταν υποχρεωμένη να αναφέρει στο ΕΕΕΣ τον ειδικότερο τρόπο κάλυψης των απαιτήσεων της Διακήρυξης ως προς ... τα οποία θα αποδειχθούν, εφόσον αναδειχθεί προσωρινή ανάδοχος, με την προσκόμιση των αποδεικτικών μέσων του άρθρου 2.2.9.2.B.4 της Διακήρυξης. Σε κάθε περίπτωση, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κλήθηκε νόμιμα να διευκρινίσει το κατ' αρχήν σύμφωνο με τη Διακήρυξη περιεχόμενο του ΕΕΕΣ της, πράγμα που έκανε, χωρίς να τροποποιήσει την προσφορά της.

16. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα ... απάντησε στο παραπάνω ερώτημα του ΕΕΕΣ («...») ως εξής: «...». Κατά τη διαδικασία ελέγχου των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, με μήνυμα της αναθέτουσας αρχής μέσω του ΕΣΗΔΗΣ στις 10/6/2025, η παρεμβαίνουσα κλήθηκε να παράσχει

συμπληρωματικά στοιχεία ως εξής: «2. ... (κεφ. 2.2.6. της διακήρυξης)». Σε απάντηση της παραπάνω κλήσης, η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 30/6/2025 έγγραφο (αρχείο «...») με πίνακα ...

17. Με τα δεδομένα αυτά και ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω στο πλαίσιο εξέτασης του δεύτερου λόγου της προδικαστικής προσφυγής με συναφές αντικείμενο, η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί, διότι δεν προαπέδειξε μέσω του ΕΕΕΣ την συνδρομή του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 2.2.6.β' της Διακήρυξης. Και τούτο, διότι μόνη η ... χωρίς καμία αναφορά στους ... δεν αρκεί για την προαπόδειξη της κάλυψης των αναλυτικών απαιτήσεων του άρθρου 2.2.6.β' της Διακήρυξης σχετικά με τα ... απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της δεύτερης παρεμβαίνουσας. Ειδικότερα, απορριπτέος είναι ο ισχυρισμός της ότι, ενόψει της υποχρέωσης απόδειξης των ... με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του άρθρου 2.2.9.2.B.4, δεν είχε υποχρέωση δήλωσης των ... στο ΕΕΕΣ. Και τούτο, διότι η υποχρέωση απόδειξης της συνδρομής των κριτήριων επιλογής με τα οικεία αποδεικτικά μέσα κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν αίρει την υποχρέωση προαπόδειξής της μέσω του ΕΕΕΣ, στο οποίο πρέπει να παρέχονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες, οι οποίες θα επαληθευτούν στη συνέχεια μέσω των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Αντίθετη ερμηνεία θα καταστρατηγούσε τον σκοπό της υποβολής του ΕΕΕΣ που είναι η παροχή στην αναθέτουσα αρχή όλων των πληροφοριών για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων συμμετοχής των οικονομικών φορέων στον διαγωνισμό, για την οποία, μάλιστα, όπως προκύπτει και από τα οικεία ερωτήματα της Ενότητας Γ' του Μέρους IV του ΕΕΕΣ, δεν αρκεί απλή καταφατική απάντηση, αλλά απαιτείται η παράθεση των ειδικότερων πληροφοριών που αφορούν στο ... Η παραπάνω παράλειψηκατέστησε την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας απορριπτέα άνευ ετέρου, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της δεύτερης παρεμβαίνουσας. Επομένως, μη νόμιμα και αντίθετα προς τις διατάξεις της Διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή την κάλεσε να παραθέσει τα ... για πρώτη φορά μετά την υποβολή της προσφοράς της. Και τούτο, διότι, όπως έχει κριθεί, είναι επιτρεπτή, μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής η συμπλήρωση ή διευκρίνιση νομίμως κατ' αρχήν υποβληθεισών προσφορών, όχι όμως και η παροχή για πρώτη φορά

πληροφοριών, η υποβολή των οποίων απαιτείτο με ποινή απόρριψης της προσφοράς (βλ. ΣτΕ 1894/2022, 2514/2022, σκ. 22, απόφαση ΔΕΕ μειζ. της 7.9.2021, C-927/19, Klaipėdosregionoatliekųtvarkymocentras, σκ. 93, με την οποία ερμηνεύεται το ισχύον άρθρο 56 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Κατά συνέπεια, **ο τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.**

18. Επειδή οι διαπιστωθείσες πλημμέλειες των προσφορών των παρεμβαινουσώνπαρέχουν αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψή τους, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών προβαλλόμενων λόγων απόρριψης των προσφορών τους και ακύρωσης της προσβαλλόμενης ως προς τη βαθμολογία τους (πρβλ.ΣτΕ 451/2025 σκ. 12, ΕΑ ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007).

19. Επειδή, κατόπιν των παραπάνω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, οι παρεμβάσεις να απορριφθούν και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, σύμφωνα με το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 19 Σεπτεμβρίου 2025 και εκδόθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2025, στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ
Α/Α ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ